

Den amerikanske kirkegård ved Colleville-sur-Mer. 9.387 soldater er begravet her – 14.000 blev bragt hjem til USA

(CAMPING) INVAS

Europas vigtigste begivenhed i det 20. århundrede betragtes af mange som de allieredes landgang i Normandiet. Denne sommer fylder D-dagen 60 år.

Anders Nielsen har camperet på slagmarken.

Normandiet er som feriemål formentlig omtrent så populært som eksempelvis Gardasøen og Provence, så det kan ikke undgås, at mange læsere allerede har været der.

Alligevel bør det ikke gå ubemærket hen, at det til sommer er 60-året for de allieredes invasion på Frankrigs nordkyst. En heroisk og blodig bedrift, som for alvor bragte Nazityskland på hælene og året efter ledte til storriget's endelige fald.

Mærkedage og mindesmærker er glimrende som huskesedler på, at der er betydningsfulde begivenhe- >>

ION I FREDSTID

>>

der, vi ikke bør glemme. 60-årsdagen for invasionen er en mærkedag, der bør erindre os om, at Danmarks frihed ikke er en selvfølge. Man kan passende sende en respektfuld tanke til de tusindvis af unge amerikanere, briter, canadiere og franskmænd, der mistede livet, for at vi ikke idag skal kalde Berlin for vores hovedstad.

Gennem 80 dage (den tid det tog invasionsstyrken at tilbageerobre Normandiet og nå til Paris) vil invasionskysten og baglandet i denne sommer være en åben arena for mindehøjtideligheder og festligheder, seminarer og parader. Mens dette læses, forsøger en centralkomite at koordinere de mange arrangementer, der er under forberedelse.

Det er dog sikkert: Der kommer gamle militærkøretøjer pudset op til lejligheden, veteraner med cykelstyrskæg og klirrende sildesalat, officielle taler og håndtryk, hornmusik, blafrende flag og skrattende højtalere. Begivenheden vil blive et tilfølsstykke af de mindsteværdige, og for størstedelen af de gamle soldater vil dette 60-års jubilæum være deres sidste optræden.

Desuden forlyder det fra officiel side, at også den engelske dronning Elizabeth II og premierminister Tony Blair vil være blandt gæsterne.

To forskellige baser

Med risiko for en anklage om at fastholde eksisterende kønsroller skal jeg vove den påstand, at det sikkert er den mandlige part i familien, der har størst interesse i 2. Verdenskrigs historie. Heldigvis rummer Normandiet masser af tilbud på andre oplevelser – både til øjne og gæner – så puslespillet bør i familiefre-

dens tjeneste bestå i at fordele medvirken i arrangementer, der vedrører D-dagen med fornøjelser, der vælges af den ikke-krigshistorisk interesserede del af selskabet.

Nu er der naturligvis ingen erfarne campister, der kører hjemmefra uden grundig forberedelse inklusive et godt kort og en detaljeret guidebog. Derfor skal denne artikel også kun betragtes som en appetitvækker, der hverken skal beskrive invasionens mange facetter eller anmelde samtlige Normandiets seværdigheder.

Det er afgørende at booke campingplads i god tid – hellere idag end om to uger – for kampen om pladserne er for længst fløjet i gang.

Der er to markante omdrejningspunkter, når det gælder Normandiets atlanterhavskyst.

Det ene punkt er den første kyststrækning sydvest for Le Havre, hvor det drejer sig om idyl, seværdigheder og gastronomi, kort beskrevet som stedet, hvor turister almindelig-

gene derefter. Dette punkt befinder sig hundrede kilometer længere vestpå og er mere provinsielt.

Rette interesserede i invasionshistorien kan fordybe sig i flere dage her, så hvis sol og vind skal deles i fordragelighed, kan det anbefales at tilbringe nogle dage det ene sted og derefter trække teltpløkkene op og flytte videre til det andet. I modsat fald koster det en del kørsel.

Kystens perler

Fra den dansk/tyske grænse er det bare at sigte mod Le Havre. Strækningen via Bremen, Aachen, Mons og Amiens er cirka 1150 kilometer. Efter den spektakulære Pont du Normandie over Seinens udløb i Le Havre er det blot at blinke til højre ved første afkørsel, så lander man i første omdrejningspunkt – det er det med idyllen og seværdighederne.

Kystvejen mellem Honfleur og Trouville er snoet og smal, og her findes en række glimrende campingpladser – enkelte ligger ud til skrænterne over dejlige strande, der døgnet rundt varierer i bredde bestemt af tidevandet.

Honfleur er med sine skiferbeklædte huse en perle og én af Frankrigs smukkeste småbyer. Området omkring byens lukkede havn er glansbilledlig og nærmest at sammenligne med Nyhavn i vores egen hovedstad. De snævre og krogede, brolagte gader huser et væld af charmerende butikker, restauranter, caféer og gallerier – man kan bruge mange timer her.

Vi befinder os i det frodige departement Calvados, opkaldt efter regionens æblebrændevin. Det eneste produkt på middagsbordet, der ikke kommer fra Normandiet, er formentlig vinen. Calvadosen bliver som regel serveret til eller i kaffen, mens æblecideren – før den bliver destilleret til brændevin – kan nydes til maden. Den er dog mere sur end den svenske.

Normandiet er også stærk på hjemmebane, når det gælder oste. Cam-

Café Gondrée ved Pegasusbroen.

vis bruger masser af penge. Det andet omdrejningspunkt er centrum for invasionskysten og begivenhederne, der knytter sig til D-dagen og da-

1

3

2

4

1. Et af Atlanterhavsvoldens onde øjne.
2. Tysk mandskabsbunker ved Pointe du Hoc.

3. Tankevækkende, fredfyldte Omaha Beach
4. Franske soldater på belæringsbesøg.

embert'en stammer – ligesom den kraftigere variant Livarot – fra landsbyer af samme navn, ikke langt fra Lisieux.

Disse er regionens mest kendte produkter, men der er et hav af lokale delikatesser. Ens for de gode råvarer er, at de forvandles til festmåltider i de rette kokkehænder.

Fortsætter man vestpå ad kystvejen, havner man i de siamesiske tvillingebyer Trouville og Deauville, der for hundrede år tilbage havde status som det parisiske borgerskabs riviera. Det mondæne ses endnu i de gamle luksushoteller, spillecasinoet og de pompøse palæer ud til strandens træpromenade. Byerne er nu ikke så idylliske som Honfleur, der er for mange mennesker og for få parkeringspladser.

Trafikken kan være tæt på kystvejen videre mod vest gennem Houlgate og Cabourg, der ikke har andet at til-

byde end dejlige strande. Men målet er Pegasusbroen over floden Orne, eller rettere Café Gondrée ved broen.

Den gamle landevejskro var det første hus i Frankrig, der blev befriet fra tyskerne. Dette skete klokken halv ét om natten til 6. juni, da fem tavse svævefly mavelandede tæt ved broen. I løbet af en halv time indtog 45 britiske faldskærmssoldater broen, og efterfølgende blev befrielse på skift trakteret inde på kroen. Madame Arlette Gondrée, som idag står bag disken, er datter af kroejeren i 1944.

Vi må videre, men før vi flytter residensen til omdrejningspunkt nummer to, er der måske plads i budgettet til en ekstraordinær madoplevelse. Find i så fald landsbyen Tourgeville på landevej D 27 syd for Deauville, for her ligger den gamle landsbykro La Vieille Chaumière

(parkér ved kirken). I vil garanteret ikke gå utilfredse derfra.

På vejen til base 2

Som nævnt er det klogt at flytte hovedkvarteret nærmere til invasionskysten, fordi de interessante steder ikke kan overståes på én besøgssdag.

Det er nærliggende at koble sig på motorvej A 13/ E 46 mod Caen og derfra følge skiltene uden om byen mod Bayeux, som er nærmeste større by i forhold til vores destination.

Store skilte ved indfaldsvejene til Caen informerer ganske vist om Le Mémorial de Caen, men det stor-slåede og meget prestigefyldte museum henvender sig efter min bedste overbevisning mest til skoleklasser, som givetvis vil lære af bedste-forældrenes fejltagelser. Størstedelen af Le Mémorial de Caen be- >>

>>

skæftiger sig med tiden i Tyskland op til 2. Verdenskrig samt med, hvordan man måske kan forsøge at undgå en tredje...! Det pædagogiske sigte er aldeles glimrende, men hvis man som besøgende i forvejen er rimelig godt orienteret om optakten til verdenskrigen, vil man ikke være en døjt klogere, når man forlader museet. Spar hellere pengene og energien til de mindre og langt mere spændende museer nærmere kysten.

Caen er ganske vist interessant med ruinerne af normannerfyrsten Vilhelm Erobrerens slot, men desværre blev den engang så smukke middelalderby nærmest jævnet med jorden under 2. Verdenskrig, så den idag fremstår som en moderne storby.

Bayeux led i modsætning til Caen ikke den samme overlast, og byen er især kendt for det fantastiske, 70 meter lange billedtæppe fra 1100-tallet, der nærmest i tegneseriestil gengiver Slaget ved Hastings i England.

Forhåbentlig velinstalleret på en ny campingplads i invasionskystens bagland er vi nu parat til at fordybe os i de dramatiske hændelser, der prægede sommeren 1944 (med valgfri deltagelse i jubilæumsarrangementerne).

For at opnå den fulde forståelse af krigshandlingerne er det en nødvendighed at sætte sig rimelig grundigt ind i Operation Overlord, som de allieredes tophemmelige invasionsplaner blev kaldt. Der findes masser af litteratur om D-dagen og kampen om Normandiet, ligesom den Oscar-belønnede spillefilm med Tom Hanks i hovedrollen, »Saving Private Ryan« giver et skrækindjagende og sikkert meget sandfærdigt billede af de blodige begivenheder.

Den længste ferie

Selvom den tyske besættelsesmagt med »ørkenræven« Rommel som øverstkommanderende nærede mistanke om et fjendtligt angreb fra havet, havde ingen bag den tyske Atlanterhavsvold fantasi nok til at forestille sig den enorme slagstyrke,

>>

Solopgang over Den engelske Kanal.

>> der dukkede op i morgenskumringen 6. juni 1944. Mere end 7000 skibe, heraf 500 flådefartøjer, 3000 landgangsfartøjer og 3000 mindre skibe stævnedes i en bred vifte og med fuld fart mod kysten. Himlen var et brølende tæppe af bombefly, som i morgentimerne fløj 10.742 missioner og kastede 11.000 tons bomber. Inden for den første time lykkedes det de allierede at landsætte 175.000 soldater, hvoraf de 23.000 blev nedkastet fra luften eller landede i svæveplaner bag fjendens linier. I de følgende timer blev yderligere 175.000 mand samt 20.000 køretøjer sat ind i fodfæstet. Selvom operationen samlet set blev en succes, var det ikke uden menneskelige omkostninger. På den såkaldte Omaha Beach blev en stærk understrøm og uventede tyske troppeforstærkninger årsag til invasionsstyrkens største problemer. I nogle desperate timer mellem klokken 6:30 og 10 blev det de fastlåste troppers mod og beslutsomhed, der endelig gjorde udfaldet, men ved

solnedgang havde enheden kun avanceret 800 meter. Tilbage på stranden lå 3.881 unge dræbte soldater.

Inden denne beretning bliver til begyndelsen på en bog, skal det blot understreges, at for rette interesse-rede er her masser af stof og steder at studere. Modsat kan invasionskysten for ikke interesseret følgeskab gå hen at blive den længste ferie nogensinde.

Et godt forsøg på en eventuel genopretning af anstrengte smil kan gøres ved at afslutte ferien med et besøg på det forunderlige klippekloster Mont St.-Michel ved grænsen til Bretagne. Stedet er en turistmagnet, så prøv at komme tidligt for turistbusserne.

Afslutningsvis skal det anføres, at hvis jubilæumsåret for invasionen ikke er afgørende, så vælg et andet tidspunkt for besøget. I sidste ende er det, der betyder noget, ikke tidspunktet, men fordybelsen og fornemmelsen ved at være, hvor det skete.

Campingpladser

Et par kilometer fra Honfleur, ad kystvejen til Trouville ligger firestjernede Camping La Briquerie med swimmingpools og alle faciliteter. Stranden ligger dog et stykke derfra. www.campinglabriquerie.com

På samme kystvej, et par kilometer fra Trouville og lige ned til stranden, ligger Les Chant des Oiseaux. Den har kun en enkelt stjerne, men har dog en lille restaurant. Pladserne ligger på terrasser med en fantastisk udsigt over havet.

Stilen er afslappet og charmerende, de sanitære forhold er i orden, men stedet egner sig for »selvstændige« campister, der mere er interesseret i området.

På invasionskysten kan firestjernede Camping Port'land i Port-en-Bessin anbefales. Fremragende faciliteter og lige ned til stranden.

www.camping-portland.com

Nyttige hjemmesider

www.normandiememoire.com
www.normandie44lamemoire.com
www.archivesnormandie39-45.org
www.6juin1944.com
www.normandy1944.com
www.abmc.gov
www.volksbund.de
www.arromanches360.com
www.musee-memorial-omaha.com
www.utah-beach.org
www.airborne-museum.org
www.memorial-caen.fr
www.normandy-tourism.org
www.camping-france.com

Operation Overlord

De allieredes kodeord for D-dag var Operation Overlord, i hvilken 175.000 amerikanske, britiske, polske og canadiske soldater deltog. Den amerikanske general Dwight D. Eisenhower var øverstkommanderende. Landgangen fra søsiden skete over fem kyststrækninger, der havde fået navnene Utah, Omaha, Gold, Juno og Sword. Da solen gik ned 6. juni 1944, var væsentlige partier af de fem strande sikret, og et alvorligt skridt var taget i retning af Nazitysklands fald.